Low-cost za každou cenu

Tadeáš Rulík

Low-cost
za každou cenu

Tadeáš Rulík

Backstage Books

2020

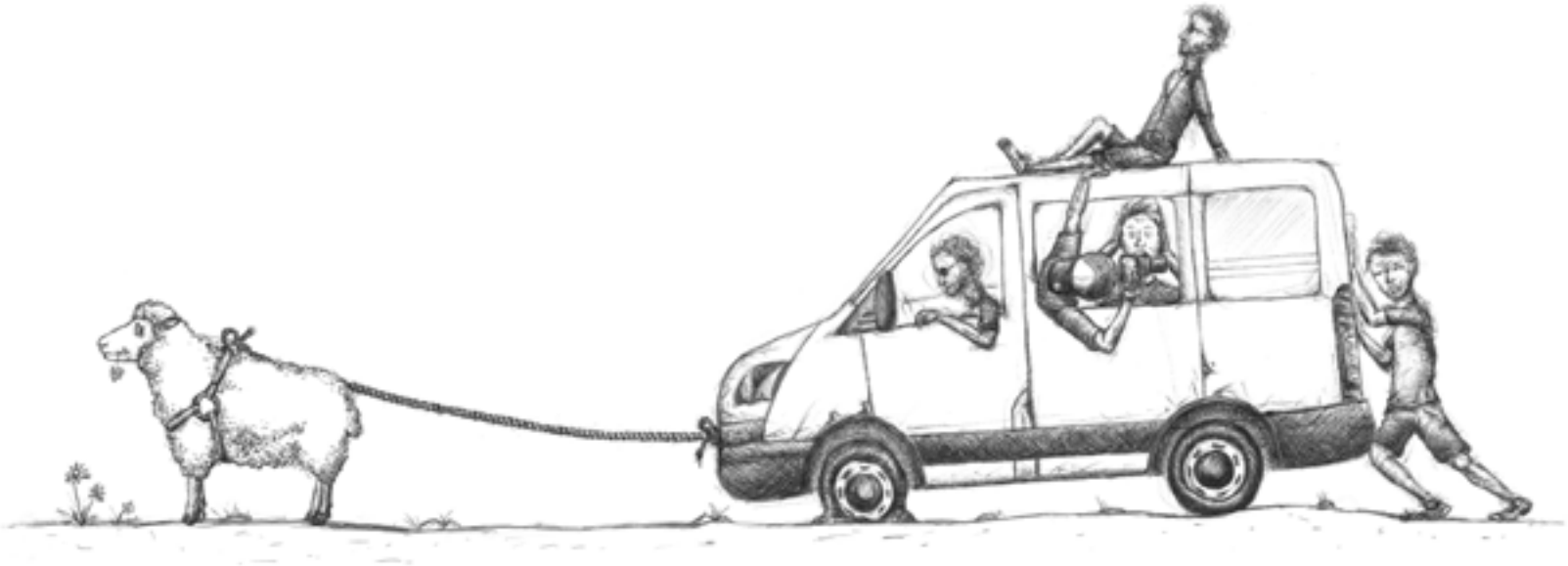

Tadeáš Rulík
Low-cost za každou cenu

© Tadeáš Rulík, 2020
© Backstage Books, 2020

ISBN 978-80-88049-86-9

Ukázka knihy z internetového knihkupectví www.kosmas.cz

Pobalkánský trojúhelník

Předmluva

Toto povídání zachycuje expedici pojmenovanou Pobalkánský trojúhelník. Hlavních hrdinů bude pět: *Honza* (Jan Havlík), *Jack* (Jan Tománek), *Ted* (Tadeáš Rulík), *Tom* (Tomáš Kostkan) a nepostradatelný *Meny* (Jan Muž).

Cestopis má za cíl čtenáři co nejvěrněji přiblížit dobrodružství, která pětice kamarádů zažila na cestě přes Balkánský poloostrov až na řecký ostrov Korfu a zase zpět v devítimístné dodávce. Předem se omlouvám účastníkům za svou špatnou paměť a za případné přiřknutí určitých výroků jiné osobě. Jmenovitě se pak omlouvám Tomovi. Stejně tak se omlouvám za zesměšňování mých spolucestovatelů a záměrné zveličování situací, v nichž jsme se ocitli. Při konzultaci s mým nakladatelem jsme došli k závěru, že jste občas byli až zbytečně nudní, a některá místa příběhu se zkrátka musela přikořenit, aby se výsledné dílo prodávalo. Sorry.

Zároveň patří vám čtyřem mé velké Díky. Týden strávený cestováním v naší skupině patří k těm nejlepším v roce a řadí se ke vzpomínkám, na které člověk nikdy nezapomene.

Přeji vám příjemné čtení.

Směr jih

Byl pozdně únorový večer a Tom, Ted a Meny seděli v rozehřáté sauně.

„Nejhorší je, že bys měl chuť jet všude. Já jsem třeba chtěl jet i do Tasmánie, ale zjistil jsem, že to tam je nuda. Jedeš tam a zjistíš, že tasmánskej čert vůbec nevypadá jako v té animované pohádce. A to ti zkazí náladu hned," myslel už zase na cestování Meny.

„Já jsem se teď bavil s kamarádem a ten říkal, že má kolem Velikonoc v plánu jet do Řecka. Takhle na jaře tam musí být pěkně," povzdechl si Ted.

Meny se té myšlenky hned chytil.

„Že bychom jeli do Řecka?"

„No, kdybychom jeli takhle na jaře mimo sezónu, tak by to nemuselo být ani tak drahý," uvažoval Tom.

„To se mi líbí. A kam přesně?"

„Napadlo mě Korfu."

Další do party

Začaly pravidelné předvýletní schůzky.

„Takže bys nakonec jel?" zeptal se Ted Jacka.

„Jasně. Ten váš plán letět tam letadlem a válet si šunky někde na pláži mě nelákal, ale jestli se nakonec jede autem přes Balkán, tak do toho jdu."

„Já myslím, že to bude fajn jet přes to Pobaltí do Řecka."

„Myslíš přes Balkán," opravil Menyho Honza.

„A co jsem řekl já?"

„Přes Pobaltí."

„No jo, to je taky všechno stejný. Pobaltí – Balkán, kdo se v tom má vyznat."

Ukázka knihy z internetového knihkupectví www.kosmas.cz

„Já bych se Pobaltí nebránil. Co si vzpomínám, nebylo nám tam vůbec špatně. Vzali bychom to přes Pobaltí, pak dolů přes Balkán a zpátky domů, to by byl takovej Pobalkánskej trojúhelník," navrhl Ted.

„Zase neblbni," umírnil ho Meny. „Už takhle to bude největší výprava, kterou jsme prozatím podnikli. V Pobaltí jsme projeli čtyři země. Teď to bude Slovensko, Maďarsko, část Chorvatska, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Albánie – té se teda trošku bojím – Řecko, a nazpět ještě navíc Makedonie a Srbsko. 9 zemí! To je rekord, pánové."

Při dalším setkání se věci opět příliš nepohnuly vpřed. Setkání v hospodě celou situaci spíše zhoršovala, jediné, s čím kluci dokázali pohnout, zato ovšem velmi efektivně, byly půllitry piva. Plán cesty nicméně uvízl na mrtvém bodě.

„Takže bychom vyjeli v pátek, 16. června, a jeli bychom čtyři: já, Meny, Jack a Tom," snažil se konečně udělat jasno v plánech Ted.

„Tak to já bych se taky přidal," ozval se Honza. „Ve čtvrtek mám zkoušku, ale tu snad udělám a můžu jet s vámi."

9 zemí bylo moc i na něj na to, aby si takovou příležitost nechal ujít.

„Skvělý. A teď cesta," plánoval dál Meny. „Bylo by dobrý vyjet v pátek v noci."

„To je blbost," nesouhlasil Jack.

„Proč?"

„No leda, že bychom se střídali," připustil Jack.

„To je jasný, že se budeme střídat," ujistil ho Tom. „Alespoň dva v autě budou vzhůru a ostatní budou zatím spát a nabírat síly. Primárně by teda měl být vzhůru řidič," dodal Tom. „To by bylo dobrý, kdybychom se tak dohodli."

Co a jak?

Devět zemí se snadno řekne, ale potřebné plánování zabralo dlouhé hodiny.

„Každopádně v Černé Hoře se musíme stavit v národním parku, kterým protéká řeka Tara," naléhal na ostatní Tom.

„A co tam je?" chtěl vědět Meny.

„No tam je ten kaňon s tou krásnou bledě modrou vodou uprostřed zasněžených kopců. Pamatuješ, jak jsme ten obrázek viděli na internetu?"

„Jo. To bylo pěkný."

„Tak ty zasněžený kopce tam nebudou. Ale ta řeka by měla být fakt pěkná."

„Já hlavně doufám, že se dostaneme až na Korfu," poznamenal Ted. „Potkal jsem tuhle Jacka a říkal mi, že by nejradši až do Řecka nedojel a strávil by víc času na Balkáně. Bude to tam asi moc pěkný, ale to Korfu jsme si dali za cíl a já bych se tam vážně rád podíval."

„Právě proto se třeba bojím nechat Jacka řídit," svěřil se Tom. „Aby někde omylem *‚nezabloudil'*, netrefil špatnou odbočku a nezavezl nás místo do Řecka třeba na Ukrajinu, víte, jak to tam má rád. I proto se mi líbila ta autopůjčovna, kde byl v podmínkách půjčení striktní zákaz ježdění na Ukrajinu."

Meny je přerušil: „Každopádně teda už máme auto, že jo, Tome?"

„Jo, už jsem se domluvil s tím majitelem, máme devítimístnýho Forda Transita. Je to velký jako kráva, ale aspoň tam bude pohodlí."

„Dobře. A teď ubytování. Na Korfu už ubytování máme taky?"

„Máme," potvrdil Ted. „Včera jsem to objednal."

„Super," pochvaloval si Meny, „takže pak zbývá nějaký ubytování v Albánii. Trochu jsem se na to díval a našel jsem tam ubytování za 30 korun na noc pro jednoho i se snídaní."

Všichni se rozesmáli.

„A nechcou nám za to i zaplatit, že tam jedeme?"

„No ono taky kdo ví, jak v Albánii v ubytování za 30 korun taková snídaně bude vypadat. Možná se budeme muset poprat o jeden rohlík s marmeládou," představoval si tamní poměry Meny.

„S jakou marmeládou?" rozesmál se Tom. „Myslíš, že v Albánii vědí, co je to marmeláda, jo?"

Nakonec vše vypadalo dobře. Po několika měsících dohadů a plánování došlo k momentu, kdy stačilo jen vyrazit a užít si týden v neznámých krajích. Bylo by ale naivní domnívat se, že by vše od začátku klapalo tak, jak mělo. Plán cesty byl ještě na poslední chvíli změněn, když Tom s Menym přesunuli odjezd o 24 hodin, tedy na čtvrtek večer. Člověk by si řekl, že v šestičlenné skupině lidí, která je domluvená na jednotných pokynech spojených s jednotným časem, se na každé změně musí domluvit a zejména ji odsouhlasit všichni členové, jichž se to týká. Meny s Tomem tuto domněnku ještě před odjezdem vyvrátili, řekli si, že bez dne navíc se všechny plánované zastávky zkrátka nedají stihnout, a ostatním změnu času prostě oznámili. Těm nezbylo než se se skutečností smířit. Jen Jacka tato změna nemile překvapila, jelikož v den odjezdu až do noci pracoval a nestíhal si pořádně sbalit, z čehož pochopitelně nebyl nadšený. Tím pádem hrozilo bezprostřední nebezpečí, že nálada v autě bude napjatá již od prvních chvil.

Den 1

Půlnoční jízda

„Nesvítí vám světlo!" zakřičel Tedův taťka.

„To si děláš srandu! Takže měníme žárovku a to jsme ještě nevyjeli?" skoro se rozčílil Meny.

Tom se chvíli přehraboval v zásuvkách a pod sedadlem. Pak se otočil na Menyho: „To by tady nejdřív nějaká žárovka musela být."

„To máte někde z půjčovny, jo?" díval se nedůvěřivě na auto Tedův taťka. „Hm, tak to hodně štěstí."

Vzápětí jej osvítil levý reflektor.

„Ha! Tak se znovu rozsvítilo. Je to dobrý."

„No dobrý nevím, ale jedem."

„Už tvůj taťka odešel?" zeptal se Meny.

„Jo."

„Musím ti totiž říct další věc. Jack už je vožralej."

Bylo jedenáct hodin večer a obrovská dodávka s pětičlennou posádkou rozrážela teplý červnový vzduch.

„Zdá se mi to, nebo jsou ty dveře otevřený?" ozval se Honza, zatímco krajina za okny ubíhala stokilometrovou rychlostí.

Ukázka knihy z internetového knihkupectví www.kosmas.cz

Jack se vyklonil zpoza sedačky.

„Jasně že jsou, vidím tou dírou ven."

„Já nevím, že vždycky půjčíme takový divoký auto."

„Máš pravdu, že to půjčení je dost divoký," vstoupil do rozhovoru Tom. „To auto ještě do dneška bylo v opravě, a abychom si ho mohli už dnes večer půjčit, musel ho ten majitel neplánovaně v podstatě ukradnout ze servisu. Takže vlastně řídíme kradený auto."

„Tede?" zeptal se Meny. „Taky tě tak řežou ty pásy? Je tady takovej čudlík, kvůli kterýmu mě to škrtí. Podej mi nůž, já to odříznu."

„Meny, s tím počkej na světlo," ozvalo se z předku auta.

„Hm," zabručel Meny. „Tak mi aspoň podej džus. A dělej!"

Cesta Slovenskem a Maďarskem proběhla hladce až na pár neplánovaných a zbytečných sjezdů z dálnice.

První balkánská dobrodružství

Dodávka přejela přes hranice s Chorvatskem a dostala se na hraniční přechod s Bosnou. Posádku překvapilo, že zatímco se podle mapy dostala do Bosny, hned za celnicí kluky vítala obří cedule Srbsko. Teda probudilo škubnutí při startování.

„On teď řídí Tom, jo?" rýpnul si a dodal: „Jenom to lechtej."

„Jasně, že řídí Tom," zareagoval trochu vystrašeně Jack, obecně známý jako pirát silnic. „To poznáš, najednou seš půlkou těla narvanej v sedačce, jak na to šlape."

„Vstávejte!" zavelel Honza zepředu.

Ted vyskočil z karimatky natažené na zemi mezi sedadly. Meny se zvedl ze svého pohodlného rozvalení na zadních sedadlech. Oba teď na sebe hleděli a měli jasno. Policejní kontrola.

„Taky jste nám mohli říct dřív, než už byl policajt za oknem, celkem ho mohlo překvapit, že v autě byli tři lidi a najednou nás tu je pět."

Policajt vyzval Toma, který zrovna řídil, aby vysedl z auta a šel s ním. Tom neměl na vybranou. Ani Honza na sedadle spolujezdce nemohl jeho odchodu zabránit.

„Nechal nám tu klíče od zapalování? Že bychom odjeli aspoň my, kdyby bylo nejhůř?" chtěl vědět Ted.

„Počkej – ne, vzal je s sebou," oznámil po důkladném prozkoumání Honza. „Není úplně blbej. Teď v tom lítáme všichni."

Minuta za minutou ubíhala. Blížila se desátá hodina dopolední. V autě začínalo být vedro. Nakonec se Tom s neklidným výrazem vrátil. Nastoupil a zabouchnul za sebou dveře.

„Musíme zaplati 7 euro, protože tady podle těch policajtů někdo s naším autem minulej rok jel moc rychle," vyhrkl ze sebe roztřepaný Tom po tom, co se vrátil do auta. „Sebrali mi řidičák a techničák, musíme prej jet někam na poštu a tam zaplatit 7 euro a pak se sem vrátit s potvrzením o zaplacení pokuty a oni mi dají moje doklady zpět."

Ostatní na něj nevěřícně hleděli s vykulenýma očima. Policista naznačil směr, kterým se měli kluci vydat, aby dojeli do města a mohli zaplatit na poště pokutu.

„Ale jak mám řídit bez řidičáku, když ho máte vy?" naléhal Tom na bosenského důstojníka plynulou češtinou.

„To OK," zněla odpověď pověřené osoby, „you can drive because us."

„Tak to slyšíte, kluci, je to v pohodě."

„Tak v klidu, Tome, uklidni se, rozjeď to a jedem na tu poštu."

„To se ti řekne," vykoktal ze sebe Tom, „mně se třese noha jak králíkovi při šukání."

ДОБРО ДОШЛИ
У РЕПУБЛИКУ СРПСКУ
WELCOME
TO REPUBLIC OF SRPSKA

Zaplacení pokuty proběhlo bez potíží. Nejtěžší bylo prodrat se na poštu přes všudypřítomné žebráky, kterým chlapci nemohli obětovat drobné, i kdyby chtěli. Nejen proto, že žádné neměli a neznali ani kurz, ale hlavně šlo stále a především o low-cost výlet.

„Dobrý je, že jestli byla ta jejich historka pravdivá," radil Jack, „tak můžeme jezdit jak hovada a pokutu za nás zaplatí někdo příští rok."

Cesta Bosnou pokračovala dál. S každým dalším kilometrem přibývaly v městečkách podél cesty minarety.

„Tome, před tebou je kruháč a na něm pojedeš doleva," zkušeně navigoval Jack.

„Myslíš třetím exitem?" dotázal se Tom.

„Nevím. Exitů je tam plno. Prostě doleva."

Cestovatelé zastavili u pyramid v bosenském Visoku. Tyto pyramidy jsou kontroverzní atrakcí, považovanou jedněmi za člověkem vytvořené kamenné jehlany, nejstarší svého typu na světě, jinými za úkazy vzniklé čistě geologickou aktivitou. A teď aby se člověk přel o jejich pravém původu. Co je jasné, je to, že místní jsou na své pyramidy patřičně hrdí. A také to, že za atrakci se platí. Je zde ovšem sleva pro studenty. Pětice kamarádů se vypravila na svahy největší z okolních pyramid – Pyramidu slunce.

„Vemte si s sebou mikiny," připomínal starostlivě ostatním Tom. „V těch podzemních chodbách, do kterých půjdeme, bude chladno."

O pár minut později se všichni drali do prudkého kopce, zapírajíce se o dřevěné schodky zasazené do hlíny. Teplota na slunci se nebála překročit hranici třiceti stupňů a po mracích ani památky.

„Teď se cítím, jak když jsme před pár měsíci, kdy se nápad jet sem zrodil, vyšli ze sauny," zhodnotil Ted a otřepal ze sebe proudy potu.

„A tak nechcete se jít aspoň podívat na tu pyramidu a půjdeme pryč?" navrhl Meny.

„Ale my na té pyramidě stojíme, víš," opravil ho Tom. „Tady to není jako v Gíze."

Jack mezitím postával vedle skupinky turistů, v níž se mísili Francouzi a Němci. Se zaujetím poslouchal výklad místního „doktora" archeologie, který si s džíny, flanelkou a stetsonem hrál na kovboje a plynnou angličtinou podával výklad o bosenském betonu, který, podle jeho slov, je kvalitou mnohem lepší než beton německý či americký.

„Můžu se zeptat," oslovil Ted opodál stojícího průvodce, „jak se dostaneme do těch vnitřních tunelů?"

„Tunelů?" podivil se průvodce. „Ty ale nejsou v této pyramidě. Ty jsou v pyramidě na opačné straně údolí."

Ted se v myšlenkách vrátil o patnáct minut zpět, kdy Tom s Transitem vyjížděl třicetistupňový svah a jen tak tak, že se jak posádce auta, tak kolemjdoucím nic nestalo.

„Aha, děkuji," odvětil Ted a odcházel to říct ostatním.

„...ale pan doktor pokračuje s přednáškou ještě tady o pár metrů dál, můžete si ho poslechnout. Je to velmi zajímavé," doporučil jim ještě průvodce.

Ted se podíval na místo, které mu průvodce označil. Nebyl tam žádný stín a jediné, co stálo za zmínku, byly dlouhé popraskané betonové desky. Do toho několik desítek turistů. Ted se podíval na Menyho, který poněkolikáté během pěti minut zmínil slovo sprcha.

„Tak když už jsme sem vyšlapali..."

Doktor lomeno „cowboy" pokračoval ve svém výkladu. Náhle všechny zaujala skupinka opálených pracantů, v zástupu si podávajících vědro plné vytěžené hlíny, které dále putovalo kdoví kam. Když doktor následně všechny dotyčné představil jako dobrovolné amatérské archeology z několika zemí, Tedovi a Honzovi neuniklo, že dva z dobrovolníků nebyli dobrovolníci, ale dobrovolnice, a to shodou náhod ze Slovenska.

„Co kdybychom…“

„Mohli bychom s něma natočit třeba vlog, že?“ sebral Honza Tedovi myšlenku z úst.

Okamžitě opustili skupinku turistů a zanedlouho stáli před Slovenkami.

„Proč jste sem vlastně přijely? Jak jste se o bosenských pyramidách dozvěděly?“ začal interview Honza.

„No, nás prostě ta pyramida volala, tak jsme přijely,“ odpověděly slečny.

Meny se naklonil k Tedovi a zašeptal mu do ucha: „Ty vole, to jsou tady ti divní přírodní lidi, raději pojďme pryč.“

Vlog natočili a za odměnu dostali radu, do jaké kavárničky se uchýlit na nutnou přestávku na občerstvení. Podle rady Slovenek si všichni objednali takzvané srbské kafe.

„Hele, donesli nám kafe v *dževě*,“ rozzářil se Meny.

„V čem?“ zeptal se Jack.

„V *dževě*.“

„Myslíš v *džezvě*?“ upřesnil Honza.

„Já tomu budu říkat *dževa*,“ stál si tvrdě za svým Meny.

Další zastávka – Sarajevo, a především komplex olympijských her ze zimní olympiády v roce 1984. Bývalá sportoviště stihl stejný osud jako mnohá jiná, stalo se z nich město duchů. Po dlouhém hledání v lesích na vrcholcích hor auto zastavilo na parkovišti nedaleko staré bobové dráhy. Ocitli se v popraskaném, zarostlém a místy posprejovaném betonovém korytě. Zas taková bomba to nebyla, ale fotka pěti přátel namačkaných v imaginárním bobu, atakujících nejlepší čas Švýcarů, stála za to.

Mostar

Pomalu se blížil večer a bylo třeba myslet na cestu do Mostaru. Honzu a Teda vzbudilo prásknutí dveří. Vzpřímili se na zadních sedadlech a ospale mžourali po okolí.

„Projedeš tam?“ zeptal se Meny Jacka, který šel obhlédnout šířku ulice.

„Uvidíme, řekl slepý,“ poznamenal skepticky Jack a nastartoval. „Bude to hodně na těsno.“

Povedlo se. Jack auto zdárně zaparkoval několik desítek metrů od ubytování. Kluci raději vyskládali všechna zavazadla z auta nahoru do apartmánu. Člověk nikdy neví. Přestože byli všichni unavení, rozhodli se, že se půjdou ještě projít a prohlédnout si zejména slavný Mostarský most, ve tmě nasvícený reflektory. Legenda praví, že na jedné straně mostu žijí křesťané, zatímco na druhé muslimové. Město je tak rozdělené na dvě části a podle Menyho prý někteří jedinci celý život nepřešli na opačnou stranu, než na které žijí. Původní most z 16. století byl v roce 1993 během bosenské války zničen a nynější most je jeho zrekonstruovaným dvojčetem, v současnosti velmi známým díky každoročním závodům ve skocích do vody.

„Koukejte, tenhle hotel se jmenuje ***Lejla***,“ poukázal Ted na nápis na zdi a začal si broukat písničku „Layla“ od Erica Claptona.

„Lejla Abbasová,“ spojil si Meny.

„Kdo?“ zeptali se zároveň Tom, Ted i Honza.

Jack se zrovna zdržoval kousek za nimi.

„Lejla Abbasová, vy nevíte, kdo to je?“ divil se Meny.

„Nemyslel jsi třeba Dádu Patrasovou?“ začal se smát Honza.

„Ne, Lejla Abbasová. Ste blbí, že ji neznáte?“

„Já jsem to nikdy neslyšel,“ přiznal Ted.

„Já taky ne.“

Ukázka knihy z internetového knihkupectví www.kosmas.cz

Ukázka knihy z internetového knihkupectví www.kosmas.cz